

Søværnet skifter ham

Flåden er godt på vej ind i fremtiden. Søværnet er nu midtvejs gennem sit store moderniseringsprogram, og konturerne til en internationalt orienteret flåde tegner sig. Den nye flåde vil være kendetegnet ved sin store fleksibilitet med enheder, der løser nationale såvel som internationale opgaver på de syv verdenshave.

10. august 2010 bliver en stor dag. Det er flådens 500 års fødselsdag, og samtidig bliver det første af tre nye patruljeskibe præsenteret. Dermed vil søværnet næsten være færdig med indførelsen af hele fem nye skibsklasser. Man vil kunne se tilbage på et tiår, hvor flåden skiftede ham.

Søværnet har ikke haft kapacitet til at deltage i en del af de senere års internationale operationer. Så snart støtteskibeene og patruljeskibene bliver operative, vil det billede ændre sig. Det ville være oplagte opgaver for støtteskibet at yde humanitær hjælp til Kathrina- og

tsunamikatastroferne, være flydende hovedkvarter for NATO Response Force ved Kap Verde øerne eller måske base for mindre landoperationer ved Afrikas kyster. Fra patruljeskibet kunne man have haft kommando over operationen ved Afrikas Horn, beskyttet flådestyrkerne i den Persiske Golf under den anden Irakkrig og jagtet pirater eller narkosmuglere i Malaccastrædet og Caribien.

Færre og større fartøjer

I 2000 bestod flåden af omkring 70 hovedsageligt mindre fartøjer bereg-

net til at operere i på det lave vand i Østersøen. Fartøjernes begrænsede størrelse har været en hæmsko i forhold til internationale operationer, derfor bygger søværnet nu større, men færre fartøjer. Store skibe er mere udholdende. Dels kan de have flere forsyninger med, og dels bliver besætningen mindre belastet under hårdt vejr. Når den nye flåde bliver operativ i 2012, er der under 50 fartøjer. Væk er ubådene, missiltorpedobådene, minelæggerne og til den tid også korvetterne.

De tre nye skibsklasser – Standard MK I og II og inspektionsfartøjerne »

Standardfartøj MK I

De seks standardfartøjer MK I får tre forskellige funktioner. To bliver øvelsesfartøjer for kadetterne, to får søopmåling som deres hovedopgave, mens to bliver minerydningsdroner. Med indførelsen af standardfartøjerne MK I siger søværnet farvel til torpedoindbærgningsfartøjer, ældre søopmålingsenheder samt andre specialiserede fartøjer.

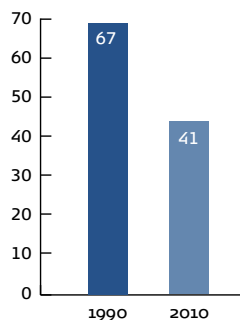
Antal: 6

Længde:	28,9 meter
Bredde:	6,4 meter
Dybgang:	1,8 meter
Vægt:	98 tons
Besætning:	3 personer (kapacitet til 9)
Fart:	12 knob (ca. 22 km/t)
Aktionsradius:	1.200 sømil (ca. 2200 km)

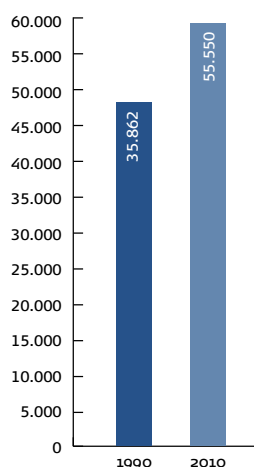
Flådens udvikling 1990-2010

Det er ikke kun i Danmark, at tendensen går i retning mod færre men større skibe. Det gælder alle vestlige flåder også USA's.

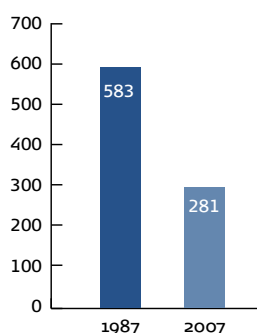
Danmark antal skibe

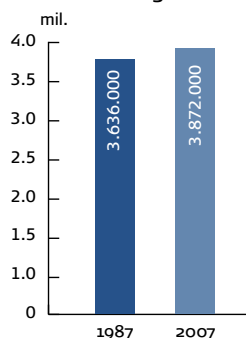
DK tonnage i tons

USA antal skibe

USA tonnage i tons

Kilde: US Navy, Defence News Research og Janes Fighting Ships.

Patruljeskibe

De hedder patruljeskibe, men er i realiteten fregatter. De tre patruljeskibe er næsten dobbelt så store som korvetterne, de afløser, hvilket gør dem langt mere sødygtige og udholdende. Skibets sensorer og langtrækkende missiler gør, at det kan opdage og bekæmpe mål i luften og til søs på over hundrede kilometers afstand. Alle den amerikanske og britiske flådes missiler kan affyres fra patruljeskibenes multissil-launcher. Skibene kan eksempelvis udrustes med Tomahawk krydsermissiler, der har en rækkevidde på 1.700 kilometer, hvis politikerne ønsker det.

Patruljeskibene kan yde områdeluftforsvar for værnssfælles operationer i kystnære områder og eskortere civile og militære skibe. De får i modsætning til korvetterne en helikopter ombord. Søværnets Taktiske Stab kan også benytte patruljeskibene som base for at lede en flådestyrke.

Antal: 3

Længde: 137,6 meter
 Bredde: 19,8 meter
 Længde: 6,1 meter
 Vægt: 6.200 tons
 Besætning: 100-125 personer, max 160 personer

Fart: 28 knob (52 km/t)

Aktionsradius: Ca. 9.000 sømil (16.600 km)

Helikopter: 1 stk.

Støtteskibe

Absalon og Esbern Snare er ikke bare søværnets, men hele Forsvarets skibe. Hæren kan få stor glæde af støtteskibene til transportopgaver, flydende brigadehovedkvarter og base for specialoperationsstyrker. Esbern Snare og Absalon er ekstremt fleksible og listen af opgaver, de kan løse, er meget lang. Støtteskibene har et stærkt selvforsvar og kan yde ildstøtte til landstyrker.

Antal: 2

Længde: 137,6 meter
 Bredde: 19,5 meter
 Dybgang: 6,3 meter
 Vægt: 6.300 tons
 Fart: 23 knob (ca. 43 km/t)
 Aktionsradius: 9.000 sømil (ca. 16.600 km)
 Besætning: 100 personer
 Samlet kapacitet ca. 300 personer
 Helikopter: 2 stk.

Inspektionsfartøj

Inspektionsfartøjerne kommer i løbet af 2008 til at operere i de kystnære grønlandske farvande. Søredning bliver deres vigtigste funktion, og de er udrustet med et søredningsfartøj, to gummibåde samt mulighed for at helikoptere kan lande og få fyldt brændstof på. De er mere modstandsdygtige overfor hårdt vejr og is end de tre inspektionskutterne, som de afløser. Fiskeriinspektion, farvandsovervågning og støtte til civile grønlandske og danske myndigheder hører også til inspektionsfartøjernes opgaver, og de kan desuden udrustes til internationale operationer.

Antal: 2

Længde: 61 meter
 Bredde: 14,6 meter
 Dybgang: 4,95 meter
 Vægt: 1.720 tons
 Besætning: 18 personer
 kapacitet til 43)
 Fart: 17 knob
 (ca. 31,5 km/t)
 Aktionsradius: 3.000 sømil
 (ca. 5.550 km)

« – skal løse de samme nationale opgaver som de fartøjer de afløser, men de nye enheder er teknologisk og indretningsmæssigt mere tidssvarende.

Fleksible fartøjer

Flexkonceptet har gået sin sejrsgang i den nye flåde. Det begyndte med

Standardfartøjer MK II

De seks standardfartøjer MK II sender i 2007-2008 ni orlogskuttere på pension. MK II bliver søværnets arbejdshest med mange dage til søs. Derfor er der lagt vægt på at forbedre faciliteter til besætningen og på moderne udstyr til farvandsovervågning, der er standardfartøjernes kerneopgave.

Antal: 6

Længde: 43 meter
 Bredde: 8,2 meter
 Dybgang: 2 meter
 Vægt: 186 tons
 Besætning: 9 personer
 (kapacitet til 15)
 Fart: 18 knob
 (ca. 33 km/t)
 Aktionsradius: 700 sømil
 (ca. 1.300 km)

Standard Flex 300 fartøjerne, der blev bygget i 1980'erne, og konceptet er blevet videreført i de fem nye skibsklasser. Flexkonceptet betyder, at skibene har containerpositioner, hvor containere med forskelligt udstyr og våben kan placeres. Afhængig af hvilken operation fartøjerne skal ud i, kan de udrustes med miljøudstyr, kraner, Seasparrowmissiler, Harpoonmissiler, kanoner, sonarudstyr til ubådsjagt, gummibåde eller minerydningsudstyr.

Søværnet mangler at beslutte sig for, hvilke helikoptere man skal have, når Lynxhelikopteren skal udskiftes. Den nye maritime helikopter skal bruges både i Nordatlanten og internationale operationer. □

Ansatte i søværnet

Søværnet har 3.400 ansatte.

Hvert år uddanner søværnet omkring 280 værnepligtige. 40 af dem gør tjeneste i ni måneder på kongeskibet Dannebrog, mens de øvrige har fire måneders værnepligt inklusiv sejlad på inspektions-skibe.

